

02-2014

Ålands Brand- och Räddningsförbund

MEDLEMSINFO

Cecilia Österlund och Robin Mattsson förbereder Ålandsmässan på sommarens VIKSU-läger.

INFO FRÅN VERKSAMHETSLEDAREN

Hej alla kårer!

Hoppas att ni haft en skön sommar!

En stor del av det här medlemsinfot handlar om den prehospitala sjukvården. Dels berättar Tom Göstas om projektet som så, och dels får ni följa med på ett utbildningstillfälle till Geta. Därtill rapporterar ungdomsledare Johan Jansson från sommaren storläger i Björneborg och som vanligt finns också förstas ordförandes hälsning med.

Den 8 november är det dags för ÅBF:s höstmöte. I år besöker vi Vårdö, och efter mötet blir det middag och dans till Högtryck! Fler och fler har deltagit i höstmötena de senaste åren och vi hoppas att trenden håller i sig.

Den 16 oktober reser vi till Skyddsmässan i Älvsjö, deadline för anmälan är 28 september. Under hösten planerar vi också ett utbildningstillfälle på temat sociala media.

Ha en bra höst, vi ses om inte förr i Vårdö!

Tove

EN HÄLSNING FRÅN

Bästa brandkårsvänner!

Sommaren börjar nu vara till ända, trots att man nog inte kan tro det när man

kommit utför dörren de senaste dagarna. Skönt har det varit och vad det verkar har de allra flesta njutit och kunnat ladda sina batterier för en intensiv höst!

ÅBF:s styrelse har också kört igång sitt arbete för hösten, dels hade vi ett första styrelsemöte och dels åkte vi ut till Kökar första helgen i september för att där under två intensiva dagar planera för nästa års verksamhet. Denna gång hade vi stor hjälp av den av er antagna framtidsstrategin som var grunden till våra diskussioner.

Vi kommer till höstmötet att lägga fram ett konkret förslag till verksamhetsplan för 2015 som ni kommer att se att är mycket nära knuten just till framtidsstrategin.

Hösten kommer som vanligt att vara full av aktiviteter. Kurskallelser kommer att komma ut och vi planerar också att erbjuda ett par föreläsningstillfällen kring aktuella ämnen, mera information kring dessa kommer inom kort!

Våra ungdomar har också full fart. Ungdomsarbetsutskottet planerar bl.a. att delta i firandet av 60-års jubileumet av FSB:s ungdomsverksamhet och det kommer också att ordnas ett seminarium för ungdomsledare. Under sommaren deltog man också i ett internationellt ungdomsläger i Björneborg i Finland. Det är härligt att se den sjudande aktivitet som finns i vår ungdomsverksamhet! Fortsätt så, så är vår framtid ljus!

Som ni märker är det full fart på ert förbund! Har ni synpunkter eller förslag på ytterligare verksamhet tveka inte att ta kontakt!

Vi ses under hösten!

Johan

Kort från styrelsen

Aktuella ärenden just nu är:

- Styrelsen hade planeringshelg på Kökar 13-14 september
- Höstmötet på Vårdkasen den 8 november. Kom ihåg att skriva in det i era kalendrar!
- FSB:s utbildningsdagar i Åboland 15-16 november. Resa kommer att ordnas dit!
- Brandkårsmuseet, där en arbetsgrupp arbetar med idéer för förnyelse
- Kurs i föreningsteknik i Kumlinge

VIKSU 2014

Sommarens höjdpunkt för ungdomssektionen var storlägret "VIKSU 2014" som arrangerades i Björneborg i månadsskiftet juni-juli. Ett 30-tal ungdomar och ledare från olika åländska kårer packade sina lägersaker och gav sig av. Sommarlägret är något man alltid ser fram emot, i år var det lite extra speciellt då det ordnades ett internationellt läger med deltagare från Finland, Sverige, Åland, Tyskland, Ryssland, Spanien och Bulgarien. Lägre är stort, 3000 personer var anmälda, alltså 10 gånger större än våra "normala" sommarläger.

Resorna till och från lägret blir ibland ganska långa (men händelserika och roliga) för oss från Åland. Denna gång åkte vi dagen före lägret började för att hinna fram i tid, vi övernattade första natten i Pargas FBK:s festlokal. Till lägret anlände vi tillsammans med övriga deltagare från FSB. Direkt började arbetet med att resa tälten och orientera sig på det ovanligt stora området. Trots att vädret var lite ostadigt hade vi uppehåll när vi packade upp. Lägervädret var i övrigt ganska kallt och blåsigt, sommaren hade inte riktigt kommit igång ännu.

Utbildningen började redan första kvällen, kurserna var många och stora. Vi var indelade enligt kurs och utbildningsspråk för att allt skulle förlopa så smidigt som möjligt. En mycket positiv överraskning var maten som var suverän och serveringen smidig, kan inte vara lätt att mätta 3000 hungriga brandkårister.

Under lägret fanns massor av roliga saker att göra också kvällstid. Bland annat flera discon där vår alldeles egna DJ-Freddy från Jomala FBK stod för musiken. En klätterbana fanns också på området, nästan uppe i trädtopparna fick man klättra omkring, ta sig förbi hinder av olika slag för att till sist åka linbana ned till marken.

Klätterbanan på lägerområdet

En av dagarna fick lägret riktigt fint besök då republikens president Sauli Niinistö med fru bekantade sig med lägerlivet. Från Åland ordnade vi en kväll vår egen lilla Ålandsmässa. Intresserade lägerdeltagare bjöds på Åländska läckerheter i form av äppeljuice och ostbågar. Dessutom delade vi ut broschyrer om Åland och ordnade en frågesport. Ett mycket uppskattat "plåpp-åpp-evenemang"

Tiden går fort när man har roligt, men nog var det ändå rätt skönt att komma hem till slut. Nu laddar vi batterierna, packar om och tar sikte mot Åboland och sommarlägret 2015.

Vi ses väl där?

*Johan Jansson
Ungdomsledare*

FÖRSTA INSATSEN...

...en liten men mycket viktig del i utvecklingen av den prehospitla akutsjukvården på Åland.

Det har varit en lång resa. En resa under många år som tillslut landade i en helt ny verksamhetsgren för de frivilliga brandkårerna som på flera ställen också samverkar med Röda korset och Ålands sjöräddningssällskap. De tre organisationerna bildar tillsammans "Första Insatsgrupper" runt om på Åland som kommer fungera som ambulanssjukvårdens förlängda arm.

Förverkligandet av Första Insatsverksamheten tog på nytt fart under 2013 då Ålands hälso- och sjukvårds (ÅHS) styrelse beslutade att tillsätta en arbetsgrupp som skulle göra en prehospital utredning för att identifiera problemområden och komma med förslag på förbättringar. Den som hängt med i turerna kring tidigare förhandlingar vet att avtalsdiskussionen förts i flera omgångar även långt innan 2013, men nu skulle ett helhetsgrepp tas kring hela den prehospitla organisationen vilket skulle visa sig vara lyckat.

Arbetsgruppen, bestående av medlemmar från ÅHS, tillkallade under närmare ett års tid representanter från samtliga aktörer som figurerar inom prehospital verksamhet och alla fick ge sina förslag och åsikter kring en ännu bättre akutsjukvård på Åland. Utredningen skulle komma att mynna ut i en 53 sidor lång rapport innehållande en rad förbättringsåtgärder, detta samtidigt som landskapet klubbade en ny prehospital förordning som parallellt med utredningen ställde krav på vissa uppgraderingar gällande kompetens och sjukvårdsledning inom ambulansverksamheten.

Ett axplock ur förordningens krav/utredningens förbättringsförslag:

- **Vårdnivå införs** i ambulanssjukvården (Ambulanssjukskötare tillgänglig dygnet runt)
- **Sjukvårdsledning** ("fältchef"), en funktion som skall leda det operativa sjukvårdsarbetet i syfte att nyttja resurser på bästa sätt
- **Första insatsverksamhet** startas upp i syfte att korta ner ambulansens insatstid vid framförallt hjärtstopp.

I skrivande stund har Första insatsverksamheten startat upp i sex kommuner och utbildningen som tillhandahålls av ÅHS via räddningsverkets instruktörer pågår för fullt. Just nu genomförs kurs i hjärt- lungräddning för Finström och Geta, därefter drar turnén vidare till Hammarland och Lemland.

Föglö FBK var först ut att larmas på ett sjukvårdsalarm. Manskaper från Föglö var först på plats och kunde hjälpa patienten samtidigt som man var ambulanshelikoptern behjälplig vid landning. Vår inställning från ambulansen är att detta uppstartsår är en tid för utveckling där vi kan fila på detaljerna så att små buggar och luckor i rutinerna kommer till rätta inför nästa år då hela verksamheten skall vara i det närmaste skarp drift.

I skrivande stund har Första insatsverksamheten startat upp i sex kommuner.

Grunden är att använda Första insatsgrupperna till hjärtstoppslarm men sjukvårdsledaren (MED4) ska i förlängningen även kunna larma dessa på andra sjukvårdsuppdrag om så behövs, alltid i syfte att göra en snabb insats före ambulansens ankomst och alltid till nytta för patienten.

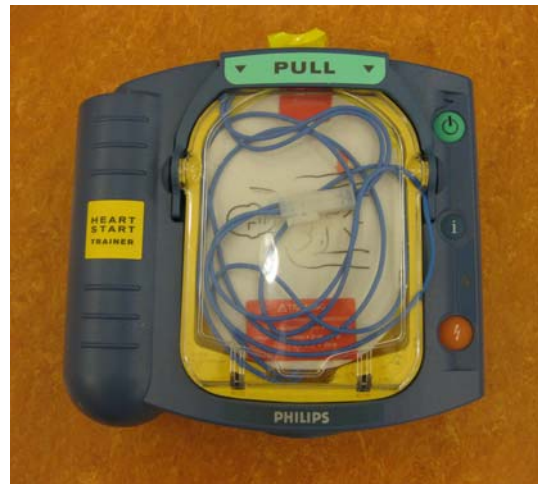
Kompetensen för första insatsgruppernas medlemmar upprätthålls genom återkommande skolning av räddningsverkets instruktörer, och vårt mål är också att på ett eller annat sätt kunna bidra med övningssupplägg för gruppernas interna övningsverksamhet. Detta är en bit vi får anledning att återkomma till efter att all grundutbildning är genomförd.

Nu när hela apparaten är i rullning kan vi blicka bakåt och konstatera att samtliga parter i samarbetet bidragit med något till verksamheten. Försäkringsfrågan löstes genom att ÅBF förhandlade fram en ansvars- och olycksfallsförsäkring som kommer gälla samtliga grupper. Sjöräddningen ordnar med transport och sjövana dit vägnätet inte tar oss, Röda korset har en gedigen första hjälpenkunskap som är till gagn för verksamheten och den frivilliga brandkåren står som den centrala knutpunkten i varje kommun med sina lokaler och faciliteter. Skulle man lista alla saker som organisationerna bidrar med skulle texten bli onödigt lång.

Vi har all anledning att återkomma i detta ämne under nästa år när grunden är lagd, till dess, öva friskt!

Mvh

*Ledande ambulanssjukskötare,
Tom Göstas*

Hjärtstartare

FAKTARUTA: Första Insatsen

- Består av medlemmar från Frivilliga brandkåren, Röda korset och Sjöräddningssällskapet
- Ålands hälso- och sjukvård bekostar, som huvudman, utbildningen i hjärt- lung- räddning som tillhandahålls via räddningsverkets instruktörer
- Verksamhetens huvudsyfte är att korta ner ambulansens insatstid vid hjärtstopp eller annat direkt livshotande tillstånd
- Prehospital akutsjukvård kommer efter 01.01.2015 bestå av Första insatsenheter, ambulansenheter på basnivå och enhet på vårdnivå.
- Undertecknad tar kontakt med respektive kår ca 1 månad innan planerad ut-

FÖRSTA INSATSEN: På kurs i Geta

Hela gänget som var i Geta

De åländska brandkårerna håller som bäst på utbildas i prehospital sjukvård och hjärt- och lungräddning.

Den 11 september följde jag med när fyra aktiva från Geta FBK gick kursen. Instrukörer var Johan Holländer och Joakim Fagerholm från Räddningsverket.

Kursen varade tre timmar, och deltagarna fick prova på återupplivning både med och utan hjärtstartare. Kort sammanfattat är följande det viktigaste att tänka på, och det ska göras i denna ordning:

- 1) Kontrollera om patienten är vid medvetande
 - 2) Om inte, påbörja manuell hjärt- lungräddning (30 - 2) samt ring efter ambulansen
 - 3) Använd hjärtstartaren och fortsätt med återupplivningen
- Fortsätt sedan enligt de instruktioner hjärtstartaren ger ända till ambulansen anländer!

Kursledarna poängterade speciellt vikten av att hålla kontinuiteten i återupplivningen. -Man får inte låta sig distraheras av någonting så det blir avbrott i återupplivningen, uppmanar Joakim Fagerholm. Först då ambulanssjukvårdarna är där sida vid sida med er och meddelar att ni kan sluta ska ni göra det. Fram till dess stänger ni ute världen och koncentrerar er enbart på upplivningen.

- Och var inte rädda för att göra fel, säger Johan Holländer. Patienten är redan livlös, så inget kan bli sämre. Allt ni gör för att hjälpa och återuppliva är ett steg i rätt riktning.

Tove Jansson

Instrukörerna Johan Holländer och Joakim Fagerholm demonstrerar hjärt- lungräddning

Kommande utbildningar:

Brandkårernas första hjälp till innan årsskiftet)	oktober/november (finns det stort behov ordnas en
Kurs i rökdykning	november
Kurs i farliga ämnen	december/januari

Kårchefsdag 2015

Den 10:de januari 2015 kommer det att anordnas en kårchefsdag igen. Upplägget kommer att var liknande som 2014 med föreläsningar på eftermiddagen där max tre från varje kår är välkomna. Denna gång kommer det även att ordnas lite kvällsaktiviteter efteråt för de som är intresserade.

Ämnen som kommer att behandlas kommer senare under hösten, men tiderna blir även denna gång mellan 12.00 och 17.00, plus kvällsaktiviteter efter det.

Så boka upp datumet i kalender och så hoppas vi att lika många kan komma som i fjol!

Är det någon som har en åsikt om vad för ämnen vi borde behandla får ni gärna kontakta ÅBF:s utbildningsansvarige Jan Lindholm.

**Kårchefer!
Boka upp den
10 januari i era
kalendrar!**

Kalender

14-16 oktober	Skydd 2014, Stockholmsmässan
8 november	ÅBF höstmöte, Vårdkasen
15-16 november	FSB studiedagar och höstmöte i Åboland
10 januari	Kårchefsdag

Det var det

Hör gärna av er med feedback & önskemål om reportage.

Jag tar även gärna emot material från er till nästa Medlemsinfo. Vi hörs!

ÅLANDS BRAND- OCH RÄDDNINGSFÖRBUND

c/o Tove Jansson
Södragatan 22 A
AX—22100 MARIEHAMN

E-post: brandkar@aland.net